

College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Aan
De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon
Lisette de Wind

Telefoonnummer
+5999 4619081

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800
Telefax (+297) 5822224

Datum
19 december 2017
Ons kenmerk
Cft 201700318
Pagina
1/3

E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Advies bij de vierde begrotingswijziging 2017 openbaar lichaam Bonaire

Geachte heer Rijna,

Op 6 december jl. heeft het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) van uw bestuurscollege de derde uitvoeringsrapportage (UR) inclusief een vierde begrotingswijziging (BW) over het begrotingsjaar 2017 ontvangen. In de afgelopen periode hebben diverse afstemmingen plaatsgevonden hetgeen erin heeft geresulteerd dat het Cft een gewijzigde en uitgebreide toegelichte UR met BW heeft ontvangen. Hierbij ontvangt u het advies van het Cft op de ingediende begrotingswijziging. De reactie op de uitvoeringsrapportage ontvangt u in een afzonderlijke brief.

Advies

Het Cft adviseert positief op de door u voorgestelde wijzigingen in de begroting met een kanttekening voor wat betreft de onttrekking uit de algemene reserve. U stelt een totaal bedrag van USD 4,1 miljoen voor aan wijzigingen. Deze voorstellen worden mede gefinancierd door de baten en lasten te verhogen met per saldo circa USD 2,0 miljoen. Uit de algemene reserves wordt een bedrag van USD 2,3 miljoen onttrokken ter financiering van de voorstellen. De algemene reserves per ultimo 2016 bedragen op basis van de jaarrekening 2016 USD 25,5 miljoen. De nieuwe begrotingsvoorstellen hebben als gevolg dat het begrotingstotaal verhoogd zal worden van USD 66,3 miljoen (incl. 3e BW) naar USD 68,3 miljoen. Er is sprake van een sluitende begrotingswijziging.

Toelichting

De wijzigingen als gevolg van de reguliere begrotingsuitvoering bevatten een aantal mutaties binnen o.a. de personeelskosten, vanwege het niet invullen van begrote

vacatures in het derde kwartaal, minder advieskosten en het niet aangaan van bepaalde overeenkomsten van opdracht. De baten uit dividenden en verkoop van gronden worden eveneens verlaagd, zoals u aangeeft mede vanwege het uitblijven van zowel een grond- als een dividendbeleid. Verder wordt uit de algemene reserve een bedrag van USD 2,3 miljoen onttrokken.

De vrijgekomen middelen worden voornamelijk geïnvesteerd in de infrastructuur en het bouwrijp maken van verkavelingsplannen (USD 1,1 miljoen), het promoten van Bonaire in het buitenland (USD 0,2 miljoen), regulier onderhoud aan sportfaciliteiten (USD 0,2 miljoen) en het verbeteren van woningen (USD 0,2 miljoen). Verder constateert het Cft dat er weer een bedrag wordt vrijgemaakt voor overwerk bij haven & loodswezen.

Het OLB verwacht op basis van het positieve resultaat over het derde kwartaal (USD 6,0 miljoen) en de positieve jaarprognose van USD 2,2 miljoen, dat de voorstellen uit de reguliere begroting gefinancierd kunnen worden. Bij bovengenoemde jaarprognose is nog geen rekening gehouden met de activering van kapitaalinvesteringen die nu in de lasten zijn opgenomen (circa USD 2,4 miljoen). Indien ook hiermee rekening wordt gehouden zal het verwachte positieve saldo over 2017 circa USD 4,6 miljoen bedragen. Het Cft merkt op dat idealiter dit verwachte positieve saldo in deze begrotingswijziging verwerkt had moeten worden. Bij verwerking hiervan in de begroting zou een onttrekking uit de algemene reserve van USD 2,3 miljoen niet noodzakelijk zijn. De liquiditeitspositie van het OLB is voldoende om aan deze voorstellen te voldoen (ultimo september was de vrij beschikbare ruimte USD 9,2 miljoen).

Het Cft adviseert het OLB om in het vervolg de algemene reserve slechts te gebruiken waarvoor het conform de BBV BES Nota van toelichting artikel 18, voor bestemd is. Namelijk als buffer voor het opvangen van risico's die niet afgedekt kunnen worden door bijvoorbeeld een verzekering af te sluiten en voor het opvangen van onverwachte tegenvallers die niet kunnen worden opgevangen uit de post onvoorzien in de begroting.

Verder vraagt het Cft uw speciale aandacht voor het verder invulling geven en vaststellen van een grond- en dividendbeleid. Mede vanwege het ontbreken van deze beleidstukken is het OLB genoodzaakt wijzigingen in de begroting 2017 aan te brengen en bij het ontbreken hiervan zal mogelijk ook in de begroting 2018 wijzigingen moeten worden aangebracht. Ook wordt u nogmaals verzocht om te werken aan een structurele oplossing bij de haven & loodswezen ter voorkoming van uitgaven vanwege het tekort aan loods.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

Kenmerk
Cft 201700318
Blad
3/3

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire
De eilandsraad van het openbaar lichaam Bonaire
Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Bonaire